

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 220/2021-8

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Dudíťa a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti **DESTAL KOŠICE s. r. o.**, Bočná 4, Košice, IČO 36 575 232, zastúpenej JUDr. Martinom Lopuchom, PhD., advokátom, Námestie slobody 7, Michalovce, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4 Obdo 64/2020 z 30. novembra 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 15. marca 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 4 Obdo 64/2020 z 30. novembra 2020. Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Trebišov (ďalej len „okresný súd“) z 19. septembra 2018 bolo o sťažovateľkinom nároku proti [REDAKOVANÉ] – Stolárstvo (ďalej len „žalovaný“) o zaplatenie sumy 890 eur s príslušenstvom rozhodnuté tak, že žalovaný bol zaviazaný zaplatiť sťažovateľke sumu 427,40 eur s 9,5 % úrokom z omeškania a vo zvyšnej časti okresný súd žalobu zamietol. Sťažovateľka uplatnený nárok odvodzovala z ústne uzatvorenej zmluvy o dielo, ktorej predmetom bola oprava vysokozdvižného vozíka vo vlastníctve žalovaného. Proti rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie z dôvodov, že súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, nevykonala

navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Sťažovateľka v odvolaní poukázala, že žalovaný udával, že po rozobratí vysokozdvížneho vozíka zistil, že pod volantom bol pôvodný agregát, na ktorý nik nesiahol. Odborné vyjadrenie č. 146/2017 znalca Krempaského a jeho výpoveď obsahujú podľa sťažovateľky jednoznačný záver, že vo vysokozdvížnom vozíku žalovaného sa nenachádza pôvodný agregát riadenia. Sťažovateľka v odvolaní osobitne poukázala na to, že z dôvodu procesnej stratégie vo svojej výpovedi úmyselne zamlčala konkrétne parametre agregátu riadenia, ktorý do vysokozdvížneho vozíka namontovala, z dôvodu obavy pred ďalším nečestným konaním žalovaného. Skutočnosť o špecifikácii agregátu chcela oznámiť znalcovi pri obhliadke, avšak zistila, že k nej už došlo bez jej účasti, znalec ju k tomuto úkonu nepredvolal, a preto okamžite prostredníctvom emailu zaslala znalcovi údaje pôvodného i namontovaného agregátu. Z výsluchu znalca na pojednávaní vyplynulo, že tento email od sťažovateľky dostal. Sťažovateľka prvoinštančnému súdu v odvolaní vytýkala, že z rozsudku nie je zrejmé, ako sa súd s predloženým emailom ako dôkazom vysporiadal. Na pojednávaní pritom nepadlo žiadne procesné rozhodnutie, ktoré by tento dôkaz z konania vylúčilo. Ide o také závažné procesné pochybenie, ktoré v konečnom dôsledku môže porušiť právo sťažovateľky na spravodlivý proces. Tento dôkaz okresný súd ani riadnym spôsobom nevykonal. Sťažovateľka však zastávala názor, že i bez tohto dôkazu jestvuje dostatok iných dôkazov a skutočností, ktoré jej nárok spoľahlivo preukazujú.

3. Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 12. júna 2019 rozhodnutie prvoinštančného súdu potvrdil. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že sťažovateľka neunesla dôkazné bremeno, jej email nie je spôsobilý jednoznačne preukázať jej tvrdenia a prvoinštančný súd email nehodnotil preto, lebo skutočnosť z neho vyplývajúce nepovažoval za relevantné, teda z neho nevyvodil žiadne skutkové zistenia.

4. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala sťažovateľka dovolanie z dôvodu podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), v ktorom poukázala na to, že súdny znalec by mal v procese vypracovávaní odborného vyjadrenia rovnakou mierou pristupovať k obom stranám konania a dať im rovnaké možnosti uplatnenia práv pri tvorbe posudku. V praxi sa takéto požiadavky na rovnosť strán v spore prejavujú i tým, že súdny znalec na obhliadku pozve obe strany sporu. Znalec Krempaský však takto nepostupoval a obhliadku vysokozdvížneho vozíka vykonal len v prítomnosti žalovaného. Čo sa týka intenzity zásahu, otázka, aký agregát bol sťažovateľkou pri oprave namontovaný, bola pre súdne konanie kľúčová, pretože zamietnutie žaloby založili oba súde nižšej inštancie na neunesení dôkazného bremena sťažovateľkou.

5. Dovolací súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľky odmietol, konštatujúc, že keďže skutočnosť o emailovej komunikácii sťažovateľky so znalcom z rozsudku súdu prvej inštancie nevyplývajú, nedostatok zhojil odvolací súd, ktorý v bodoch 41 – 43 odôvodnenia uviedol, že dôkaz emailovou komunikáciou prvoinštančný súd riadne vykonal, nehodnotil ho však preto, lebo skutočnosť z neho vyplývajúce nepovažoval za relevantné, a teda z neho nevyvodil žiadne skutkové zistenia, a tiež, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový stav a právny základ rozhodnutia (odsek 35 odôvodnenia).

II. Argumentácia sťažovateľky

6. Sťažovateľka podala proti uzneseniu najvyššieho súdu ústavnú sťažnosť, v ktorej poukázala na zásadu rovnosti zbraní, ktorá je súčasťou práva na spravodlivý súdny proces a vo svojej podstate zabezpečuje rovnaké postavenie strán sporu. Podľa názoru sťažovateľky pokiaľ súdny znalec obhliadku vysokozdvížneho vozíka vykonal len v prítomnosti žalovaného, sťažovateľku o tomto úkone neinformoval, len žalovanému umožnil, aby vykonal demontáž agregátu riadenia, a len žalovaný znalcovi poskytoval ďalšie informácie o agregátoch pre potreby súdnoznaleckého úkonu, o rovnakom prístupe k stranám sporu nemožno hovoriť. Je povinnosťou súdu, aby porušenie zásady rovnosti zbraní v konaní odstránil, resp. chybný stav napravil. Keďže sťažovateľke bolo znemožnené zúčastniť sa obhliadky a vyjadrovať sa k agregátu v rovnakej miere ako žalovanému, bolo nevyhnutné, aby vyjadrenia sťažovateľky obsiahnuté v emaili súd ako dôkaz v zmysle § 220 ods. 2 CSP riadne vyhodnotil. Nemožno preto súhlasiť s formalistickým odôvodnením odvolacieho súdu a dovolacieho súdu v ich rozhodnutiach, že skutočnosti z emailu súdy nepovažovali za relevantné, a preto nevyvodili žiadne skutkové zistenia.

7. S porušením zásady rovnosti zbraní úzko súvisí sťažovateľkou namietané nerešpektovanie požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Ak dovolací súd udáva, že posúdenie dôkazu – emailu o skutočnostiach, že sťažovateľka demontovala pôvodný výrobcom montovaný agregát a namontovala agregát nový, nie je relevantné pre konanie a nemá podstatný význam, sťažovateľka namieta, že zodpovedanie tejto otázky v prvoinštančnom, odvolacom i dovolacom konaní označila za kľúčové, chcela získať odpoveď na túto otázku, pretože skutočnosti vyplývajúce z dôkazu jednoznačne preukazujú, že len ona tento nový agregát mohla namontovať.

8. Najvyšší súd rozhodol v príkrom rozpore so základným právom sťažovateľky na súdnu ochranu, a preto napadnuté rozhodnutie je potrebné označiť za arbitrárne.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) uznesením najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania sťažovateľky, v ktorom uplatnila dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP pre neprípustnosť podľa § 447 písm. c) CSP. Sťažovateľka namieta predovšetkým porušenie zásady rovnosti zbraní v súdnom konaní iniciovanom sťažovateľkou, ku ktorému došlo vykonaním obhliadky vysokozdvížneho vozíka znalcom bez jej prítomnosti, pričom email s informáciami zásadnými pre súdne konanie zaslaný následne sťažovateľkou súdnemu znalcovi nebol ako dôkaz v súdnom konaní vôbec vyhodnotený s formalistickým odôvodnením odvolacieho súdu a dovolacieho súdu, že tento dôkaz nebol relevantný a neboli z neho vyvedené žiadne skutkové zistenia.

10. Ústavný súd pripomína, ako to už aj z jeho doterajšej judikatúry vyplýva, že otázka posúdenia, či sú splnené podmienky na uskutočnenie dovolacieho konania okrem ústavnej udržateľnosti takého posúdenia, patrí zásadne do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu (m. m. I. ÚS 1/2020). Cieľom pravidiel týkajúcich sa prípustnosti dovolania je zaistiť riadny výkon spravodlivosti a zvlášť rešpektovať princíp právnej istoty, ktorá

bola nastolená právoplatným rozhodnutím. Dotknuté osoby musia počítať s tým, že tieto pravidlá budú aplikované. Posúdenie splnenia zákonných predpokladov (podmienok) prípustnosti dovolania s negatívnym výsledkom nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľky v prípade, ak bolo toto posúdenie vykonané v súlade so zákonom. Postup súdu v súlade so zákonom nemôže byť dôvodom na vyslovenie porušenia označených práv sťažovateľky. Ústavný súd už pri svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil, že skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru, a teda nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. Táto okolnosť nemôže byť dôvodom na vyslovenie porušenia označených práv sťažovateľky už aj z toho dôvodu, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (m. m. I. ÚS 528/2020).

11. Formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (I. ÚS 331/2019). Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (III. ÚS 66/2018). Úlohou ústavného súdu bolo preto v danom prípade posúdiť, či najvyšší súd ako súd dovolací napadnutým uznesením nevybočil zo zákonného rámca, a teda, či napadnutým uznesením nedošlo k porušeniu sťažovateľkou označených práv, a to aj s poukazom na už uvedené východiská a možnosti ústavného prieskumu napadnutého uznesenia.

12. Po preskúmaní napadnutého uznesenia a dôvodov na odmietnutie podaného dovolania v ňom uvedených s poukazom na v ústavnej sťažnosti uplatnené námietky sťažovateľky ústavný súd dospel k záveru, že najvyšší súd dôvody, pre ktoré odmietol dovolanie, primerane, jasne, pomerne obsírne rozviedol, a to v bodoch 34 až 36 napadnutého uznesenia. Najvyšší súd v súlade s požiadavkou posudzovania všetkých rozhodnutí konajúcich súdov vo vzájomnej súvislosti poukázal na závery odvolacieho súdu uvedené v bodoch 41 až 43 odôvodnenia jeho rozhodnutia, ktorý konštatoval, že dôkaz – emailovú komunikáciu medzi sťažovateľkou a znalcom súd prvej inštancie riadne vykonal, no nehodnotil ju, pretože z nej nevyvodil žiadne skutkové zistenia relevantné pre posúdenie uplatneného nároku. Tiež doplnil, že sťažovateľka považovala nepredvolanie na obhliadku vysokozdvížneho vozíka za zhojenú výsluchom znalca na pojednávaní nariadenom prvoinštančným súdom. Námietku sťažovateľky, a to nedostatočné odôvodnenie rozhodnutí súdov nižšej inštancie (primárne súdu prvej inštancie), najvyšší súd posúdil ako neopodstatnenú, poukazujúc na dostatočné odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že sťažovateľka neuniesla dôkazné bremeno týkajúce sa svojho tvrdenia, že žalovanému namontovala nový agregát riadenia.

13. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 358/2019). Ústavný súd aj s poukazom na uvedené konštatuje, že v odôvodnení napadnutého uznesenia nevidel také nedostatky, ktoré by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti sťažovateľky na ďalšie konanie ústavný súd oprávňovali k vysloveniu záveru o porušení sťažovateľkou označených práv. Závery najvyššieho súdu nie je možné označiť za zjavne svojvoľné alebo nelogické, či z iného dôvodu za

ústavne neudržateľné. Iba v takomto extrémnom prípade by totiž ústavný súd mohol zasiahnuť do výsostnej právomoci najvyššieho súdu týkajúcej sa posudzovania prípustnosti podaného dovolania.

14. Ústavný súd preto opakovane zdôrazňuje, že mu nepatrí nahrádzať právne názory najvyššieho súdu a pokiaľ tieto jeho závery v otázke prípustnosti dovolania vzhľadom na skutkový stav nie sú zjavne svojvoľné alebo nelogické, či z iného dôvodu ústavne neudržateľné, ústavný súd nemá dôvod do tejto výsostnej právomoci najvyššieho súdu v otázke ustálenia prípustnosti dovolania na základe prítomnosti zákonom predpokladaného dovolacieho dôvodu zasahovať (m. m. I. ÚS 139/2019).

15. Ústavný súd v súvislosti s prejavom nespokojnosti sťažovateľky tiež poznamenáva, že nie je možné základné právo na inú ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že orgán verejnej moci nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a s právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 114/09). Podstatou je, aby postup orgánu verejnej moci bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenie základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

16. Ústavný súd ďalej konštatuje, že ústavná sťažnosť sťažovateľky obsahuje bežnú argumentáciu nedosahujúcu ústavnú intenzitu, keďže pokračuje v zásade v totožnej argumentácii, ktorú uviedla už v odvolaní a následne aj v dovolaní. V súvislosti s aktuálnou procesnou aktivitou sťažovateľky ústavný súd poznamenáva, že nie je v poradí ďalším orgánom rozhodujúcim o jej opravnom prostriedku.

17. Ústavný súd na základe uvedeného dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu nevykazuje znaky arbitrárnosti, je ústavne akceptovateľné, pričom nezistil existenciu skutočností svedčiacich o tom, že by ho bolo možné považovať za popierajúce zmysel práva na súdnu ochranu, keďže najvyšší súd zrozumiteľne vysvetlil právne závery o neprípustnosti dovolania, ktoré podrobil v podstate vecnému prieskumu meritórneho charakteru, čo je pre ústavný súd podstatné. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

18. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v jej petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. apríla 2021

Libor DUEA
predseda senátu